Eduskunnan talousvaliokunnalle

Asiantuntijalausunto
HE 70/2026 vp

Suomen Vetyklusteri ry
Jenni Borg

H2 cluster FINLAND

Sisäinen / Internal

Suomi pähkinänkuoressa 2026

~60
Vetytaloushankkeet

~1.5
Miljoonan tonnin potentiaalinen vedyn tuotantokapasiteetti vuodessa

~25
Miljardia euroa investointeina

Vetytalouden arvonlisä kansantalouteen	
Investointien tuomat uudet työpaikat	~7000 HTV
BKT-vaikutus	3050 M€/v
Ansiotulovero	95 M€/v
Yhteisövero	47 M€/v
Kiinteistövero	92 M€/v

H2cluster FINLAND

* Hankkeiden toteutumisen todennäköisyydet huomioitu kansantaloudellisissa laskelmissa
LÄHDE: EK Dataikkuna ja vihreän siirtymän vaikuttavuusarviointi

ABO Energy (Nivala, Oulu)
Aliceco (Kokkola, Raahe)
Alva (Jyväskylä)
Arctic Sisu (Kotka)
Aurelia Turbines Kokkola)
Blastr (Inkoo)
Convion (Espoo)
CPC Finland (Kristiinan-kaupunki)
EIT Inno Energy (Kuopio)
Energie-quelle (Oulu)
EPV Energia (Vaasa)
ET Fuels (Ranua)
Fortum (Loviisa)
Freija AS (Imatra, Nokia)
GNE (Naantali, Pori)
GNH (Kemi)
Helen (Helsinki)
Hycamite (Kokkola)
Kemira (Sastamala)
Kokkolan Energia (Raahe)
Liquid Sun (Espoo, Kemijärvi
LSJH (Salo)
Luoto Energia (Rauma)
Norsk eFuel (Imatra, Rauma)
Norwegian Hydrogen (Tornio)
Orkla (Åland)
Oulun Energia (Oulu)
Outokumpu (Tornio)
OX2 (Sastamala)
P2X (Harjavalta, Joensuu)
Plug Power (Kokkola, Kristiinankaupunki, Porvoo)
Raahen Monivoima (Raahe)
Ren-Gas (Kerava, Kotka, Lahti, Mikkeli, Pori, Tampere)
Solar Foods (Lappeenranta, Vantaa)
Solvay Chemicals (Kouvola)
STR Tecoil (Hamina)
TE H2 & Aliceco (Luoto)
Verso Energy (Oulu, Tornio)
VetyAlfa (Kemijärvi, Rovaniemi, Utajärvi, Vaala)
Vireon (Jyväskylä)

Uusi alueidenkäyttölaki näyttelee isoa roolia kotimaisen puhtaan teollisuuden kehittymisessä

- Suomen Vetyklusteri ry kiittää eduskunnan talousvaliokuntaa mahdollisuudesta antaa lausunto ja tulla kuultavaksi alueidenkäyttölain päivitykseen liittyen.
- Vetyklusteri perustettiin vuonna 2021 edistämään korkean jalostusarvon vetytalouden kehittymistä Suomeen. Yhdistyksessä on yli 80 yritysjäsentä.
- Vetytalous lisää Suomen energiaomavaraisuutta ja talouskasvua kestävien investointien avulla.
- Suomen vahvuudet eurooppalaisella vetymarkkinalla ovat edullinen uusiutuva ja puhdas sähkö, vahva sähköverkko sekä biogeenisen hiilidioksidin saatavuus.
- Vetymarkkinan syntyminen edellyttää kuitenkin merkittäviä politiikkatoimia, jossa kohtuuhintaisen uusiutuvan energian saatavuus näyttelee merkittävää roolia.
- **Onnistunut alueidenkäyttölain uudistaminen tukisi uusien teollisten investointien sijoittumista Suomeen sekä mahdollistaisi uuden uusiutuvan energian rakentamisen ennakoitavasti ja kustannustehokkaasti luonto- ja kulttuuriarvot huomioon ottaen.**

Joustava kaavoitusprosessi olisi suomalainen kilpailuetu

- Kotimainen sähkönkulutus on kasvamassa lähivuosina merkittävästi.
- Sähkön kulutusta vauhdittavat muun muassa datakeskukset, sähkökattilat ja vetyhankkeet. Lisäksi kotimaisen sähkön tuotannon kasvulla on tärkeä merkitys Suomen energiaomavaraisuudelle ja huoltovarmuudelle.
- Uusien teollisten hankkeiden toteutuminen edellyttää, että Suomi hyödyntää uusiutuvan energian tuotantopotentiaalinsa.
- Alueiden käytön suunnittelulla ja kaavoituksella on merkittävä rooli hankkeiden toteutuksessa.
- On tärkeää, että kotimainen kaavoitus rakennetaan mahdollisimman joustavaksi ja hallinnollisia prosesseja kevennetään luonnon monimuotoisuutta vaarantamatta. Hyvänä esimerkkinä tästä on esitetty muutos maakuntakaavan roolissa sekä mahdollisuus yleis- ja asemakaavan laatimiseen ja hyväksymiseen samanaikaisesti.
- **Vetyklusterin näkemyksen mukaan paras keino varmistaa sekä uusiutuvan energian saatavuus että paikallinen hyväksyttävyys on joustavuuden lisääminen sääntelyssä.**

Tuulivoiman etäisyysvaatimusta tulisi vielä tarkastella

- Vetyklusterin näkemyksen mukaan esitettyä tuulivoiman kiinteää 1250 metrin etäisyysvaatimusta lähimmästä asetuksesta tulisi arvioida uudelleen myös jo ehdotetut joustot huomioon ottaen.

- Etäisyysvaatimusten asettamisessa olisi perustellumpaa lähteä liikkeelle tarvelähtöisesti kyseisen alueen erityispiirteistä.

- Erityisen tärkeää olisi, että uusiutuvan energian tuotantoa voitaisiin sijoittaa joustavammin myös Etelä-Suomeen jo olemassa olevien teollisuusalueiden yhteyteen.

- Nykyinen etäisyysvaatimus johtaa esitettyjen arvioiden mukaan tilanteeseen, jossa uusiutuvan energian rakentaminen keskittyisi nykyistä voimakkaammin Pohjois-Suomeen, vaikka suuri osa kulutuksesta on etelässä. Tuotannon ja kulutuksen hajauttaminen alueellisesti johtaisi siten sähkönsiirtoverkkoinvestointien kasvuun.

- **Sähkönsiirtoinfrastruktuurin, sähköjärjestelmän tasapainon ja teollisten investointien sijoittumisen näkökulmasta olisi tärkeää, että hankkeet sijoittuisivat tasaisemmin ympäri Suomen.**

- **Tasaisen sijoittumisen ansiosta myöskään paikalliset maisemavaikutukset eivät keskittyisi jatkossa ainoastaan tietyille alueille.**

Aurinkovoiman sijoittamisessa tulisi hyödyntää erityisesti joutomaita

- Aurinkovoimalla on tärkeä merkitys tulevaisuuden energiajärjestelmässä edullisena ja nopeasti skaalautuvana sähkön tuotantomuotona. Lisäksi aurinkovoima ja tuulivoima täydentävät toisiaan ja tukevat siten sähköjärjestelmän tasapainoa.
- Vetyklusterin näkemyksen mukaan aurinkovoimaa tulisi sijoittaa erityisesti joutomaille, joissa se ei aiheuta merkittäviä paikallisia vaikutuksia.
- Käsityksemme mukaan nyt ehdotettu yli 50 hehtaarin hankkeiden kaavoituspakko vaikeuttaisi juuri joutomaille sijoittuvien hankkeiden edistämistä.
- **Mielestämme olisi tärkeää, että yli 50 hehtaarin hankkeiden kategorista rajaa arvioitaisiin erityisesti joutomaiden osalta vielä uudelleen.**
- **Olisi myös hyvä selkeyttää mitä ”merkittävissä määrin metsämaille” -määritelmällä konkreettisesti tarkoitetaan.**

Siirtymäsäännöksen tulisi tukea oikeusvarmuutta

- Vetyklusterin näkemyksen mukaan nyt ehdotettua siirtymäsäännöstä tulisi tarkastella vielä uudelleen.
- Jo vireillä oleviin kaavoihin tulisi Vetyklusterin näkemyksen mukaan soveltaa nyt olemassa olevaa lainsäädäntöä myös uuden lain voimaantulon jälkeen.
- Tämä mahdollistaisi suunnitteilla olevien hankkeiden etenemisen kustannustehokkaasti ja lisäisi yleistä oikeusvarmuutta.
- **Sääntelyn ennakoitavuus on yksi merkittävimmistä tekijöistä suurten investointien toteutumisessa.**

Suomi ei pysty kilpailemaan hankkeiden sijoittumisesta julkisilla tuilla.

Joustavan ja ennakoitavan kaavoituksen tulisi olla yksi kilpailutekijämme.

Sisäi...

Sisäinen / Internal